

Качмар Ніна Валеріївна,

викладач кафедри загальноправових
та соціально-гуманітарних дисциплін
Херсонського факультету
Одеського державного університету внутрішніх справ
e-mail: nina.kachmar@gmail.com
ORCID ID: 0000-0001-9453-8423

Церковник Степан Іванович,

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри теорії та історії держави і права,
конституційного та міжнародного права
Львівського державного університету внутрішніх справ
e-mail: stip2016@ukr.net
ORCID ID: 0000-0002-2293-1880

ЗАСТОСУВАННЯ ДИДАКТИЧНОГО СІНКВЕЙНУ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Анотація. Присвячено дослідженню одному з інноваційних методів навчання – дидактичного сінквейну. Під поняттям «дидактичний сінквейн» розуміють невеликий за обсягом вірш, який складається з п'яти рядків, написаних за певними правилами до заданої теми. Написання сінквейну є творчою діяльністю, що вимагає вміння знаходити в інформаційному матеріалі найбільш суттєві елементи, робити висновки і коротко їх формулювати; це спроба висловити у досить короткій формі свої знання, почуття, асоціації та погляди щодо певного питання, події або предмета. При зовнішній простоті форми, сінквейн – швидкий і, водночас, потужний інструмент для рефлексії, синтезу, узагальнення вивченого матеріалу. Мета статті – продемонструвати на конкретних прикладах можливість використання дидактичного сінквейну під час вивчення юридичної англійської на заняттях іноземної мови за професійним спрямуванням у закладах вищої освіти.

Ключові поняття: методика навчання іноземної мови, заклади вищої освіти, поетичний сінквейн, дидактичний сінквейн, юридична англійська.

Kachmar Nina,

Teacher of the Department of General Legal
and Social-Humanitarian Disciplines
Kherson faculty
of Odessa State University of Internal Affairs
e-mail: nina.kachmar@gmail.com
ORCID ID: 0000-0001-9453-8423

Tserkovnyk Stepan,

Candidate of Legal science
Associate Professor of the Department
of Theory and History of State and Law,
Constitutional and International Law
of Lviv State University of Internal Affairs
e-mail: stip2016@ukr.net
ORCID ID: 0000-0002-2293-1880

APPLICATION OF THE DIDACTIC CINQUAIN WHILE STUDYING LEGAL ENGLISH AT HIGHER SCHOOL

Abstract. The article is devoted to the study of one of the innovative teaching methods – didactic cinquain. The term 'didactic cinquain' means a piece of verse that consists of five lines written according to certain rules

to a given topic. Composing a cinquain is a creative activity that requires the ability to find the most important elements in the studied material, draw conclusions and formulate them briefly; it is an attempt to express, in a concise form, their knowledge, feelings, associations and views on a particular issue, event, or subject. With the simplicity of form, cinquain is a fast and, at the same time, a powerful tool for reflection and synthesis of the educational material. The purpose of the article is to demonstrate, on specific examples, the possibility of using a cinquain during the study of legal English in foreign language classes at higher education establishments.

It should be noted that besides making up a new cinquain individually, in pairs or in groups, there are many different ways to apply this method. One of them is to create a short story on a ready-made cinquain. Other techniques are adjusting and improving the existing poem; comparison of several cinquains that have one problem but express different or even opposite opinions, judgments, feelings; analysis of incomplete cinquain in order to determine the missing part (to determine the theme of the poem, based on the known four lines). The examples of the cinquains illustrate the topics «Crimes and Punishment» and «Under Arrest» which are studied in the English Professional Course at higher school. They include the concepts 'crime', 'law enforcers', 'prison' and 'suspects'.

The expediency of using the didactic cinquain method in a foreign language class at a higher school is that it is the creative rethinking of the concepts that are being studied, the creation of a personal picture of the world in a foreign language. It contributes to the appropriation of lexical units and grammatical constructions, and thus to success in the further professional activity.

Key concepts: method of teaching a foreign language, higher education institutions, poetic cinquain, didactic cinquain, legal English.

DOI 10.32518/2617-4162-2019-4-124-129

Вступ

Першочерговим завданням закладів вищої освіти є підготовка фахівців, які були б конкурентоспроможними та успішними у своїй професійній діяльності. Крім набуття ґрунтовних знань та практичних навичок безпосередньо пов'язаних зі спеціальністю, майбутні поліцейські мають оволодіти системою комунікативних якостей, зокрема вмінню спілкуватися іноземною мовою. Для досягнення цієї мети доцільно використовувати інноваційні прийоми та методи, які б сприяли формуванню критичного мислення, уміння аналізувати та узагальнювати здобуту інформацію у творчій, цікавій, ефективній формі. У цьому контексті застосування такого інтерактивного методу, як синквейн, стає особливо актуальним. Проблемі вивчення дидактичного синквейну присвятили свої праці такі педагоги та методисти, як Т. М. Афанасьєва, С. Ю. Ніколаєва, С. В. Гавриш, Н. В. Яценко та ін. Метою цього дослідження є аналіз можливостей практичного застосування методу синквейну під час вивчення юридичної лексики з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» у вищій школі.

1. Дидактичний синквейн – ефективний метод навчання у вищій школі

Синквейн або **сенкан** (від франц. «*cinquains*», що означає «п'ять») – це вірш, написаний за чітко визначеними правилами. Основоположицею жанру синквейну вважають американську поетесу Аделаїду Крепсі, яка після знайомства з книгою «Сто віршів стародавньої Японії»

відкрила для себе світ японського хайку. Саме ці твори дали їй можливість створити свій поетичний оригінальний стиль – станс, який мав 22 склади і складався приблизно з 5 рядків. Після публікації збірника «Поезія» («*Verse*») станси Аделаїди стали надзвичайно популярними в Америці та у всьому світі [2, с. 34].

У педагогіці синквейни почали використовувати із дидактичною метою, в якості методу розвитку образної мови та критичного мислення, як інструмент для синтезування складної інформації, а також для виявлення і оцінки понятійного і словникового запасу здобувачів вищої освіти. Переважно викладач не ставить завдання навчити мистецтву поезії, не прагне отримати віршовані твори. У цьому полягає принципова відмінність дидактичного синквейну, який використовують педагоги, від поетичного синквейну [1, с. 23].

Традиційний синквейн складається з п'яти рядків і заснований на підрахунку складів у кожному вірші. Дидактичний синквейн, що сформувався у практиці американської школи, ґрунтується на змісті та синтаксичній побудові кожного рядка. Створення синквейну – це спроба висловити у досить короткій формі свої знання, почуття, асоціації та погляди щодо певного питання, події або предмета. Написання синквейну є творчою діяльністю, що вимагає від автора вміння знаходити в інформаційному матеріалі найбільш суттєві елементи, робити висновки і коротко їх формулювати. Здатність резюмувати інформацію, викладати складні ідеї, почуття і уявлення в декількох словах – необхідне вміння. Воно вимагає вдумливої

рефлексії, заснованої на багатому понятійному запасі. При зовнішній простоті форми, сінквейн – швидкий і, водночас, потужний інструмент для рефлексії, синтезу, узагальнення вивченого матеріалу. Він вчить осмислено використовувати поняття і визначати своє ставлення до розглянутої проблеми. Згідно з правилами віршування, традиційний сінквейн складається з п'яти неримованих рядків:

1-й рядок має містити у собі іменник або займенник, тобто задану тему;

2-й рядок охоплює два прикметники або дієприкметники, що описують і характеризують об'єкт обговорення;

3-й рядок складається з трьох дієслів, що стосуються діяльності об'єкта;

4-й рядок є ключовою фразою, висновком до теми (може бути цитата з тексту або прислів'я);

5-й рядок – це слово-резюме (зазвичай іменник, синонім, або слово-асоціація до теми), яке визначає зміст об'єкта [5, с. 41].

Написання сінквейну має на меті:

- розширення обсягу словника;
- формування структури значення слова;
- розвиток лексичної системності та семантичних полів;
- формування парадигматичних і синтагматичних зв'язків слів;
- розвиток словотворення;
- уточнення граматичного значення слова [3].

Особливістю використання дидактичного сінквейну як ефективного методу навчання є перехід від стандартної системи, в якій ті, що навчаються, не виявляють особливої пізнавальної активності, до таких організаційних форм навчання, при яких кожен із здобувачів освіти стає активним учасником освітнього процесу. Навчання будується не на запам'ятовуванні відібраної викладачем інформації, а на самостійному пошуку і розвитку інтересів студентів [4].

Написання сінквейну з погляду педагогіки – це вільна творчість, яка вимагає від здобувача освіти вміння знаходити у навчальному матеріалі найсуттєвіші моменти, підводити підсумки, робити висновки і резюмувати все сказане вище. Усе це має бути коротко сформульовано. Це означає, що автор сінквейну має володіти глибоким знанням теми, мати про неї власну думку і висловити її за певними правилами.

2. Приклади застосування дидактичного сінквейну на заняттях з іноземної мови за професійним спрямуванням

Пропонуємо наступні приклади сінквейнів до тем «Crimes and Punishment» («Злочини та покарання»), «Organized Crime» («Організо-

вана злочинність») та «Transnational Crime» («Транснаціональні злочини»):

1) Crime

Illegal, unlawful

Is committed, is investigated, is punished.

A crime is a breach of law.

Offence.

Злочин

Незаконний, протиправний

Вчиняється, розслідується, карається.

Злочин – це порушення закону.

Правопорушення.

2) Organized crime

Immoral, Unscrupulous

Uses violence, launders money

Мафія.

Організована злочинність

Аморальна, безпринципна,

Вдається до насильства, відмиває гроші

Мафія.

3) Transnational crimes

Widespread, unlawful,

Involve many countries, do people harm

International crimes.

Транснаціональні злочини

Розповсюджені, протизаконні

Залучають багато країн, завдають шкоди людям

Злочини міжнародного характеру.

Варто зазначити, що окрім складання нового сінквейну індивідуально, у парах або у групах, існує багато різних способів застосування цього методу. Це може бути створення короткої розповіді за готовим сінквейном (із використанням слів та фраз, які входять до його складу); коригування та удосконалення існуючого вірша; порівняння декількох сінквейнів, що мають одну проблематику, але виражають різні або навіть протилежні думки, судження, почуття; аналіз неповного сінквейну для визначення відсутньої частини (визначити тему вірша, виходячи з відомих чотирьох рядків).

Приклади таких завдань:

1. Correct and improve the following cinquain devoted to the topic «Law enforcement». Виправте та удоскональте наступний сінквейн до теми «Правоохоронна діяльність»:

Law enforcers

Strong, impartial,

Patrol, defend, prevent laws.

They make our life safe.

A police officer.

Правоохоронці
Сильні, неупереджені,
Патрулюють, захищають, запобігають
злочинам.
Вони роблять наше життя безпечним.
Офіцер поліції.

У цьому сінквейні потрібно виправити такі помилки:

1) у другому рядку замість прикметника «*impartial*» (неупереджений) краще вжити слово «*righteous*» (чесний, справедливий);

2) дієслово «*defend*» (захищати) потрібно замінити на «*guard*» (охороняти, бути на варті);

3) у третьому рядку слід використати словосполучення «*prevent crimes*», оскільки запобігають не законам («*laws*»), а злочинам.

4) в останньому рядку іменник «*police setan*» вжито в однині, тоді як у темі сінквейну словосполучення «*law enforcers*» мають форму множини, отже, його варто замінити на «*police officers*».

2. Analyze the two following cinquains about prison and explain the difference of perceptions and judgments presented in them. Проаналізуйте два наступні сінквейни про в'язницю, поясніть відмінність уявлень та суджень, представлених у них.

1. Prison
Helpful, necessary,
Holds criminals, prevents crimes, makes the streets safer.
It protects from offenders.
Jail.

В'язниця
Корисна, необхідна,
Утримує злочинців, запобігає злочинам, робить вулиці безпечними.
Вона захищає від правопорушників.
Грати.

2. Prison
Dangerous, dreadful,
Restrains, humiliates, terrifies.
It deprives a person from freedom.
Despair.

В'язниця
Небезпечна, жахлива,
Обмежує, принижує, лякає.
Позбавляє людину волі.
Відчай.

Зрозуміло, що у першому прикладі в'язниця розглядається з позиції суспільства, тому вона є позитивним і необхідним елемен-

том життя, а у другому – крізь призму відчуттів особи, яка потрапила за ґрати. Так, сінквейни, складені до однієї теми мають протилежні позиції і описують протилежні почуття (безпека – відчай).

3. Define the topic of the following cinquain and make up a short story based on it. Reflect all notions and connections. Визначте тему сінквейну, складіть стислу розповідь за змістом вірша, відобразивши усі згадані поняття та внутрішні зв'язки.

.....
Dangerous, armed,
Commit crimes, attack, flee.
They are chased by the police.
Become arrestees.

.....
Небезпечні, озброєні
Вчиняють злочини, нападають, утікають.
Їх переслідує поліція.
Заарештовані.

Із контексту сінквейну зрозуміло, що його темою є «*Suspects*»/ «Підозрювані». Пропонуємо такий варіант розповіді, складеної на основі цього вірша: *Criminals are usually armed and dangerous. They commit crimes, attack people and escape from the crime scene. Criminals abscond from the police, but if the police catch them, they become arrestees.*

Варто зазначити, що процедура складання сінквейну дає змогу гармонійно поєднувати елементи всіх трьох основних освітніх систем: інформаційної, діяльнісної та особистісно-орієнтованої [6, с. 827]. Поєднання різних систем і вміння складати сінквейн іноземною мовою свідчить про ступінь володіння здобувачем вищої освіти навчальним матеріалом, а також є показником того, що студент:

– знає зміст та основні поняття до певної теми;

– уміє виокремлювати основні характерні риси об'єкта чи явища;

– вміє застосовувати отримані знання та комунікативні навички для вирішення нових завдань [7, с. 73].

Сінквейн дуже часто використовується педагогами як метод перевірки рівня знань студентів. Але це далеко не єдине застосування цього методу. За допомогою сінквейну можна перевіряти знання на будь-якому етапі навчання: під час вивчення нового матеріалу, виконання тренувальних вправ, систематизації та узагальнення понять до певної теми. Метод сінквейну можна використовувати у навчанні на самому початку заняття, що дасть змогу зро-

зуміти, якою інформацією володіють студенти на цей момент [8, с. 69].

Також метод написання сінквейну доцільно застосовувати під час роботи над навчальним матеріалом, щоб визначити, як студенти засвоїли те, що вже встигли вивчити. Наприкінці заняття або теми можна провести зріз знань, завдяки якому викладач зможе зрозуміти, чи досяг він бажаного результату, а також скорегувати подальшу навчальну діяльність.

Висновки

Отже, дидактичний сінквейн – це ефективний метод опрацювання нового та узагальнення і систематизації вивченого матеріалу з дисципліни. Він полягає у створенні невеликого вірша, який складається з п'яти неримованих рядків:

1-й рядок має містити у собі іменник або займенник, тобто задану тему;

2-й рядок охоплює два прикметники або дієприкметники, що описують і характеризують об'єкт обговорення;

3-й рядок складається з трьох дієслів, що стосуються діяльності об'єкта;

4-й рядок є ключовою фразою, висновком до теми (може бути цитата з тексту або прислів'я);

5-й рядок – це слово-резюме (зазвичай іменник, синонім, або слово-асоціація до теми), яке визначає зміст об'єкта.

Перевагою дидактичного сінквейну є універсальність його використання: 1) він не має вікових обмежень; 2) матеріалом для створення сінквейну є зміст не лише гуманітарних, а й технічних та природничо-наукових дисциплін; 3) цей метод сприяє формуванню критичного, творчого, асоціативного, естетичного

мислення; 4) він має мінімальні часові затрати; 5) метод сінквейну варіативний у постановці завдань (створення нового, або коригування та удосконалення існуючого вірша; складання короткої розповіді за готовим сінквейном, порівняння декількох сінквейнів, що мають одну проблематику, але виражають різні або навіть протилежні думки, судження, почуття; визначення теми вірша за його змістом, обговорення та аналіз творчих робіт, конкурс на кращий сінквейн).

Робота над створенням сінквейну дає змогу індивідуалізувати процес навчання. Крім того, навчання на основі цієї технології сприяє розвитку пізнавальної і самостійної діяльності студентів, формуванню науково-теоретичних знань і творчої діяльності. Вміння складати сінквейн іноземною мовою свідчить про ступінь володіння здобувачем вищої освіти навчальним матеріалом, а також є показником того, що студент:

– знає зміст та основні поняття до певної теми;

– уміє виокремлювати основні характерні риси об'єкта чи явища;

– вміє застосовувати отримані знання та комунікативні навички для вирішення нових завдань.

Доцільність використання методу сінквейну на заняттях з іноземної мови у вищій школі полягає у тому, що саме творче переосмислення понять, які вивчаються, створення особистісної картини світу в іншомовному просторі якнайкраще сприяють привласненню лексичних одиниць та граматичних конструкцій, і так, призводять до успішного застосування набутих комунікативних умінь у подальшій професійній діяльності.

Список використаних джерел

1. Гаврыш С. В. Синквейн. Правила составления синквейна URL: <http://g-sv.uk/content/node/92>.
2. Афанасьева Т. М. Синквейн как форма творческого задания в индивидуальной и групповой работе педагога-психолога. *Психологическое сопровождение образования: теория и практика: сборник статей по материалам VI Международной научно-практической конференции. Йошкар-Ола: ООО ИПФ «СТРИНГ», 2016. С. 523.*
3. Акименко В. М. Новые педагогические технологии: учеб.-метод. пособие. Ростов н/Д., 2008.
4. Забалуева А. И. Формирование учебно-познавательной компетенции студентов вуза: к.п.н. 13.00.08. Ставрополь, 2010.
5. Сенкан URL: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Сенкан>.
6. Кендиван О. Д.-С., Куулар Л. Л. Дидактические синквейны как средство активизации познавательной деятельности учащихся. *Фундаментальные исследования*. 2014. № 3–4. С. 827–829.
7. Гутников А. Б. Профессиональные навыки юриста: опыт практического обучения. *Social Education*. 2001. № 61. С. 70–74.
8. Ященко Н. В. Технологии как средство реализации новой образовательной парадигмы. *Компетентностно-деятельностный подход в системе современного образования*. Барнаул, 2010. 125 с.

References

1. Gavrysh, S. V. Sinkvein. Pravila sostavleniia sinkveina Retrieved from <http://g-sv.uk/content/node/92>.
2. Afanasieva, T. (2016). Sinkvein kak forma tvorcheskogo zadaniia v individualnoi i hruppovoi rabote pedagoga-psykhologa [Cinquain as a Form of Creative Assignment in Individual and Group Work of a Teacher-psychologist] *Psikhologicheskoe soprovozhdenie obrazvaniia: teoriia i praktika sbornic stattei po materialam VI Mezhdunarodnoi nauchno-prakticheskoi konferentsii (Psychological support of education: theory and practice: collection of articles based on materials of the VI International Scientific and Practical Conference)*. 523 [in Russ.].
3. Akimenko, V. (2008). Novyye pedagogicheskiye tehnologii: ucheb.-metod. posobiye. [New Pedagogical technologies: teaching aid]. 36 [in Russ.]
4. Zabaluiyeva, A. (2010). Formirovaniie uchebno-poznavatelnoi kompetentsii studentov vuza [Formation of Educational and Cognitive Competence of University Students] Ph.D. 13.00.08 [in Russ.].
5. Senkan. Retrieved from <http://uk.wikipedia.org/wiki/Сенкан> [in Russ.].
6. Kiendivan, O., & Kuular, L. (2014). Didakticheskiye sinkveiny kak sredstvo aktivizatsii poznavatel'noy deyatel'nosti uchashchikhsya [Didactic Cinquains as a Means Of Activizing the Cognitive Activities of Students] *Fundamental'nyye issledovaniya (Basic Research)*, 3–4, 827–829 [in Russ.].
7. Gutnykov, A. (2001). Professionalnye navyki yurista: opyt prakticheskogo obuchenii [Professional Skills of a Lawyer: Practical Training Experience] (*Social Education*), 61, 70–74 [in Russ.].
8. Yashchenko, N. (2010). Tekhnologii kak sredstvo realizatsii novoi obrazovatelnoi paradigmy [Technology as a Means of Implementing a New Educational Paradigm] *Kompetentnostno-deiatel'nostnyi podkhod v sisteme sovremennogo obrazovaniia (Competency-Activity Approach in the System of Modern Education)*. 115–116 [in Russ.].

Стаття: надійшла до редакції 15.11.2019

прийнята до друку 13.12.2019

The article: is received 15.11.2019

is accepted 13.12.2019